

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Præfertur sententia affirmans debitum proximum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

Beatam Virginem liberari à fomite peccati, & ab actuali contractione peccati originalis; quia utrumque est magna deformitas; ita etiam decuit illam à debito proximo peccati liberari.

Alterum membrum antecedentem etiam ostenditur: Si qua foret ratio, cur DEUS juxta ordinem presentis Providentiæ non potuisset Virginem liberare à debito proximo, esset ista, quod juxta hunc ordinem deberet esse redempta per mortem & Sanguinem Christi; non autem esset redempta, quia pactum Divinum cum Adamo, & prævisio seu permissio peccati originalis est prior prævisione mortis & passionis Christi: Si ergo B. V. fuisset exempta à pacto & peccato Adami, fuisset liberata antecedenter, adeoque independentem ad mortem & passionem Christi, nec proinde propriè foret redempta. Sed hæc ratio nil obest: ergo Minor probatur. Potuit Decretum Divinum, seu pactum cum Adamo initum esse conditionatum circa personam B. Virginis, hoc modo, ut DEUS diceret: Volo ut Adami voluntas sit moraliter voluntas omnium ipsius posterorum, sive ad transcendendam justitiam, sive ad transcendendam culpam; excepta tamen hæc determinatâ personâ, si Christus [qui in ordine intentionis supponitur prius prævisus & intentus] pro illa sua merita offerre voluerit. Sed hoc casu Virgo Beatissima est propriè redempta, quia quamvis ipsi per appositam conditionem cavebatur, ne actu esset comprehensa in illo pacto, quoad partem odiosam de transusione peccati: tamen etiam pro illo signo nondum erat actu liberata, sed primum pro signo posteriori; quo Christus pro ipsius præsertione obtulit sua merita, ac proinde fuit dependentem à meritis Christi præserta.

Si dicas. B. V. pro illo signo, quo pactum cum Adamo fuit prævisum, & decretum, ab illo non fuit actu exempta: ergo fuit actu comprehensa. Nego consequentiam. Tantum enim sequitur fuisse comprehendendam, nisi Christus sua merita offerret. Cum autem in signo posteriori Christus obtulit sua merita, purificata conditio de presenti dedit effectum etiam pro præterito, sive pro illo signo, in quo erat prævisio pacti cum Adamo: ita enim & in humanis contractibus, aut pactis usuvenit, ut rati habitio, vel aliqua conditio impleta det effectum præteriti, & retrorahatur ad tempus initi contractus, pacti &c. juxta textum in L. potior 11. §. 1. ff. qui potiores in piguore: ubi dicitur: *Cum semel conditio exiterit, perinde habetur, ac si illo tempore, quo stipulatio inserposita est, sine conditione facta esset.*

Confirmatur primò: Magis dedecet B. Virginem in Adamo peccasse, quam aliquando peccasse venialiter: ergo si dignitas maternitatis ipsam eximit ab omni culpa veniali; multò magis à peccato in Adam commissio.

Confirmatur secundò. Est offensio piarum aurium, dicere, quòd Beatiss. Virgo in Adamo peccaverit, adeò que fuerit peccatrix, maculata, immunda, DEO inimica, &c. sed hæc offensio non aliter evitatur, quam si negetur debitum proximum: ergo non est asserendum.

Confirmatur tertio. Argumenta, quæ probant immunitatem B. V. ab actuali contractione

R. P. Mezg. Schol. Tom. II.

peccati originalis, probant etiam immunitatem à debito illius; & contra, quæ oppugnant immunitatem à debito, pariter oppugnant immunitatem ab ipso peccato originali: ergo pro majori confirmatione piæ & receptissimæ sententiæ, de Beatissimæ Virginis immunitate à peccato originali, tenendum est, ipsam pariter immunem fuisse à debito peccati originalis.

§. III.

Præfertur sententia affirmans debitum proximum.

CONCLUSIO. Virgo Beatissima non fuit ex-

empta à debito proximo peccati originalis. Est communissima doctrina tam SS. PP. quam Theologorum, quorum plurimos vide apud Salmanticens. tr. 13. disp. 15. dub. 4. §. 3. & 4. Ipse etiam Scotus, insignis propugnator Immaculatæ Conceptionis, verbis admodum claris in nostram concedit sententiam: nam in 3. dist. 3. q. 1. cum Authoritates PP. quæ advertari videntur, reculisset, subjicit: *Ita exponenda sunt auctoritates, quod omnes naturaliter propagari ab Adam sunt peccatores, id est, ex modo, quo habent naturam ab Adam, habent unde careant justitiâ debitâ, nisi eis aliunde conferatur.* Hanc quoque sui Subtilis Doctoris mentem fuisse, agnovit ipsius Scholasticus Hugo Cavellus: *Docet, inquit, modum solvendi omnes Sanctorum auctoritates, que universaliter neminem excipiunt ab originali, quia intelliguntur quoad debitum: omnes enim naturaliter concepti, habent unde contrahant originale ex vi sua conceptionis, nisi ex privilegio aliquis excimatur, &c.*

Si dicas: Scotum loqui de necessitate contrahendi peccatum originale solum in radice, moxves quaestionem de nomine: quod enim in radice appellas, hoc ego eodem jure & sensu voco in debito. Et ideo hanc utramque vocem, tanquam synonymam conjunxit ex eadem schola præclarus Doctor, & Ecclesiastes Didacus de la Vega in Conc. Dom. Pall. dicens: *DEI paxa Virgo MARIA etsi peccatum nullum sive originale, sive actuale habuerit, contraxit tamen illud NB. in radice, & in debito.*

Probatur autoritate simul & ratione primò. Beatissima Virgo peccavit in Adamo: ergo habuit debitum proximum. Antecedens probatur primò: quia Apostolus eadem universalitate loquitur de morte, & peccato hominum in Adamo; quâ loquitur de reparatione hominum per mortem & redemptionem Christi. Inde enim 2. Corinth. 5. facit hanc consequentiam: *Si unus pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt.* Rom. 3. *Omnes enim peccaverunt, & egent gloriâ DEI.* Ibidem c. 5. *Sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic & per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitæ &c.*

Secundò, quia teste Jo. à S. Th. Pelagius in Concilio Palæstino fuit iussus abjurare istum articulum, quòd per mortem, & prævaricationem Adam non omne genus humanum moriatur.

Dices. Sicut est fundamentum excipiendâ B. V. ab universalibus locutionibus adstruentibus actualem contractionem peccati originalis; sic

M m 2

pariter

pariter esse fundamentum eandem excipiendi à debito proximo: ideoque sufficere ad veritatem illarum propositionum, quòd B. V. debuisset in Adamo peccare, nisi fuisset excepta in pacto conditionato.

Sed contrà est primò. Quòd fundamentum eximendi B. V. à peccato originali actu contracto præbet ipsemet Apostolus, cum dicit Rom. 5. *In quo [hoc est Adam] omnes peccaverunt.* Per quæ expressè significat, se loqui de peccato Adami comprehendente totum genus humanum, quo omnes homines extrinsecè denominantur peccatores in Adamo, & debitores ipsam intrinsecam maculam peccati in sua conceptione contrahendi, adeòque etiam reliqua, quibus affirmat, *omnes esse mortuos*, commodè exponuntur de morte, vel in se, vel in Adamo: Atqui nullum præbet fundamentum eximendi B. V. à debito proximo, sive à morte & peccato in Adamo commisso: imò destruit omne tale fundamentum. Nam primò idem Apostolus Rom. 3. *Iustitia DEI*, inquit, *per fidem Jesu Christi in omnes, & super omnes, qui credunt in eum; non enim est distinctio, omnes enim peccaverunt, & egent gloria DEI*, hoc est, interprete D. August. l. 2. hypogr. gratiâ justificationis. Et c. 5. *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt.* Ubi Apostolus negat esse faciendam distinctionem & exceptionem à necessitate salutis, & justificationis accipiendæ per fidem in Christum: eò quòd omnes peccaverint: ergo cum B. V. non excipiatur ab universalitate eorum, qui justificari debent per fidem in Christum, pariter non debet excipi ab universalitate eorum, qui peccaverunt in Adamo: cum aliàs causalis Apostoli non subsisteret. Rursus sicut in priori textu Apostolus conjungit universalitatem salvandorum per fidem in Christum cum universalitate peccantium, sic in secundò conjungit universalitatem morientium, cum universalitate eorum, qui peccaverunt. Unde sicuti nullum est fundamentum excipiendi Beatissimam Virginem ab universalitate morientium, cum actu subierit mortem, ita neque ab universalitate eorum, qui in Adamo peccaverunt.

Secundò. Eodem c. 5. eadem omnino extensione & universalitate comprehendit peccatores in Adamo, & justificatos per Christum, in situatâ comparatione inter meritum Christi, & peccatum Adami: *Sicut*, inquit, *per unius delictum in omnes homines in condemnationem; sic & per unius justitiam in omnes homines in justificationem*: ergo sicuti B. V. non potest excipi ab universalitate secundæ propositionis, ita nec primæ.

Tertiò I. Corinth. 15. *Per hominem*, inquit, *mors, & per hominem resurrectio mortuorum, & sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo omnes vivificabuntur.* Ubi Apostolus de omnibus, qui in Christo sunt resurrecturi, eadem extensione & universalitate in Adamo per peccatum mortuos esse affirmat.

10. Contrà est secundò: quòd in SS. Scripturarum expositione standum est communi doctrinâ, & sensu SS. PP. sed isti ab universalitate Apostolicæ doctrinæ de peccato & morte in Adamo so-

lum Christum excipiunt, imò expressè B. V. comprehendunt: ergo B. V. non potest excipi à debito proximo contrahendi peccatum originale. Minor probatur. Nam D. Augustinus exponens textum Apostoli proximè allegatum l. 6. cont. Julianum c. 12. *Omnes ergo*, inquit, *ad mortem per Adam, omnes ad vitam per Christum; quia sicut in Adam omnes moriuntur, ita in Christo omnes vivificabuntur, id est, ex prima origine generis humani nemo ad mortem, nisi per Adam, & nemo per Adam, nisi ad mortem: & nemo ad vitam, nisi per Christum, & nemo per Christum nisi ad vitam*: ergo sicuti Christus omnibus se regnandis est causa vitæ; sic Adamus omnibus ex suo semine generandis fuit causa mortis. Hac ipsum colligit præfatus S. Pater ex consequentiâ, quam habet Apostolus 2. Corinth. 5. *Si unus pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt.* Nam l. 20. de Civit. c. 6. ita exponit: *Omnes mortui sunt in peccato, nemine profusus excepti.* Et loco cit. c. 1. *Per hoc unus*, inquit, *pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt, ostendens fieri non potuisse ut moreretur, nisi pro mortuis.* Ex hoc enim probavit omnes esse mortuos, quia pro omnibus mortuus est unus. Vide, quia consequens esse voluit; ut intelligatur omnes mortui, si pro omnibus mortuus est, &c.

Idem D. August. sup. psal. 34. conc. 2. ad illa: *Ego autem cum mihi molesti essent &c.* ita loquitur. *MARIA ex Adam mortua propter peccatum Adæ, Adam mortuus propter peccatum, & caro Domini ex Maria mortua est propter delicta peccata.* Unde

Probatur secundò nostra conclusio. Si B. Virgo caruisset debito proximo, tunc fuisset immunitas à morte, neque caro ipsius fuisset ex propagatione peccati: consequens est absurdum & repugnat dictis SS. PP.: ergo & antecedens. Sequela quoad primum membrum probatur ex D. Augustino tum in textu primùm adducto, ubi dicit, *Mariam mortuam propter peccatum Adæ*, tum in l. 4. cont. 2. epistolâ Pelagii c. 4. *Pro mortem sine meritis mortis de uno solo Mediatore DEI & hominum homine Christo JESU Catholica fides novit.* Et l. 2. de pecc. merit. c. 35. *Tenuimus indeclinabilem fidei confessionem: solus unus est, qui sine peccato mortuus est propter nostra peccata*: ergo juxta D. Augustinum præter unicum mediatorem Christum omnes alii, quicumque mortem subeunt, illam subeunt ex meritis mortis. Et quomodo ex meritis, nisi ex peccato Adami car. quam causa demeritoria? adeòque & B. Virgo comprehensa erat in ista causa demeritoria mortis.

Quoad secundum membrum probatur eadem sequela, quia ex nulla alia ratione potest dici caro esse ex propagatione peccati, nisi quia generatur virtute seminis corrupti, & privati vigore propagandi justitiam originalem, vel quia generatio trahit secum inquinamentum peccati, nisi divinitus impediatur: atqui ista privatio dependet à peccato Adami tanquam causa morali: ergo sublato influxu morali ex peccato Adami, consistit in sententia negante debitum proximum, consequens est, ut etiam caro non generetur ex propagatione peccati. Minor principalis quoad mortem

mortem est certa: quoad propagationem probatur pariter auctoritate D. Augustini l. 10. de Gen. ad litter. c. 18. ubi ait: *Quid coinquinatius illo utero Virginis, cuius caro NB, etiamsi de peccati propagatione venit, non tamen de peccati propagatione concepit.* Et S. Fulg. l. de Inc. Chr. c. 6. *Hec est gratia, quâ factum est, ut DEUS, qui venerat peccata tollere, homo conciperetur, atque nasceretur in similitudine carnis peccati de carne peccati. Caro quippe MARIÆ, que in iniquitatibus fuerat humanâ solemnitate concepta, caro fuit utique peccati, quæ Filium DEI genuit in similitudinem carnis peccati.*

12. Roboratur prædictum argumentum primò: Exceptio alicujus à lege communi firmat regulam in contrarium, præcluditque locum, ne quis alius intelligatur exceptus; ut est receptum juris principium l. *quæsitum* 12. §. *idem respondit. L. cum de lanionis* 17. §. *si quis fundum. ff. de fundo instructo. L. ex eo* 18. ff. de testibus. Cùm ergo SS. PP. solum Christum excipiant à communi lege peccati, eumque solum immunem asserant ab omni debito peccati, manifestum est, neminem alium ab ipsis excipi.

Secundò. Ratio, cur SS. PP. Christum excipiunt à debito omnis peccati, est, quia solus ille virtute Spiritus S. de Virg. MARIA conceptus est absque seminali propagatione ex Adamo: ita sensisse D. Ambrosium testis est ipsemet S. Augustinus l. 2. contr. Julianum c. 9. *Dicit beatus Ambrosius, unum solum hominem mediatorem DEI & hominum, NB. eo quod sit natus ex Virgine, nec senserit nascendo peccatum, generationis obnoxia vinculis non teneri.* Qui S. P. Augustinus l. 1. de nupt. & concupisc. eadem habet. *Sine carnis concupiscentia nasci voluit, qui futurus erat sine peccato: ut hinc etiam doceret, omnem, quæ de concubitu nascitur, carnem esse peccati: NB. quandoquidem sola, quæ non inde nata est, non fuit caro peccati.* Et S. Leo serm. 5. de Nativit. *Cùm sola conditio nascendi in cunctis esset vario peccandi, solus inter filios hominum Dominus JESUS innocens natus est, quia solus sine carnis concupiscentia pollutione conceptus est.* Jam verò ad eos tantum exceptio à regula communi pertinet, quos causa & ratio exceptionis comprehendit: atqui hæc solum Christum, non B. Virginem comprehendit, ut certum est: ergo exceptio ad B. V. extendi non debet.

13. Probatur tertio. Si B. Virgo fuisset exempta à proximo debito peccati originalis, in virtute pacti conditionati ipsam eximentis & excipientis si Christus sua merita offerret, tunc Christus fuisset prævisus ante lapsum Adami: sed non fuit prævisus, aliâ contra expressam doctrinam Doct. Angelici, contra Script. quoque & PP. auctoritates, Christus venisset, etiamsi Adam non peccasset, prout ex instituto disputabitur in Tract. de Incarnatione: ergo non potest dici, B. V. fuisset exemptam à debito proximo culpæ originalis.

14. Probatur quartò. Si B. Virgo non habuisset debitum proximum, non fuisset propriè redempta à Christo: consequens est absurdum: ergo. Sequela probatur. Tunc non fuit propriè redempta, quando non comprehendebatur sub ob-

jecto & materia redemptionis: sed si non habuisset debitum proximum, non fuisset comprehensa sub objecto & materia redemptionis: ergo. Minor probatur: Objectum & materia redemptionis est peccatum Adami tanquam peccatum totius naturæ, seu tanquam inducens reatum, & debitum ut singuli ex ipso nascituri concipiatur cum privatione originalis iustitiæ: sed B. V. non fuisset comprehensa sub hoc debito & reatu: ergo non fuisset comprehensa sub objecto & materia redemptionis.

Respondent, B. Virginem non fuisse quidem 15. comprehensam sub objecto redemptionis absolute, bene tamen conditionatè, sub conditione nimirum, nisi Christus in posteriori naturâ pro ipsa sua merita offerret.

Sed contra est primò: quòd ista conditio supponit prævisionem Christi ante lapsum Adami, quòd dici non potest.

Contra est secundò: quòd ipsa oblatio meritorum Christi habeat pro objecto naturam habentem reatum incurrendi & contrahendi labem peccati originalis. Unde hæc exceptio à generali pacto sub conditione, si Christus sua merita obtulerit, evertit seipsam, cùm illa oblatio sit pro iis, qui sub generali pacto absolute continebantur.

Contra est tertio: quòd istius conditionati pacti nullum prorsus est fundamentum in S. Script. & PP. bene autem in contrarium, ut latè ostendimus, & mox ulterius deducemus.

Contra est quartò. Possimum fundamentum B. Virginem eximentis ab originali peccato, actu contracto, literaliter indicatum in S. Scr. est Genes. 3. ubi DEUS ad Serpentem dixit: *Inimicitias ponam inter te & mulierem, ipsa conteret caput tuum:* atqui hoc decretum Divinum præsupponit lapsum Adami, adeòque & pactum cum ipso initum: nam pro causali DEUS præmisit: *quia fecisti hanc rem, hoc est, quia mediante Eva seduxisti Adamum, & in ipso totum genus humanum.*

Probatur quintò: Tunc Beatissima Virgo habuit proximum debitum peccati originalis, quando in primo instanti suæ conceptionis fuisset obnoxia peccato, nisi præservata fuisset per gratiam: sed fuisset: ergo. Minor probatur. Posito, quòd DEUS Beatissimæ Virgini in primo instanti conceptionis non contulisset gratiam impeditivam peccati, vel habuisset puram negationem gratiæ, vel privationem ipsius? Non secundum, quia hoc ipso habuisset debitum incurrendi privationem, adeòque & culpam originale. Non primum, quia sic fuisset in statu puræ naturæ, quemadmodum fuisset Adamus, vel Angelus, si fuissent sine gratia: sed hoc admitti non potest: primò, quia hoc est contra legem & providentiam DEI ordinariam, humanam naturam elevantis in finem supernaturalem. Secundò: quia hac ratione gratia B. Virgini in primo instanti collata non esset redemptiva & præservativa; quemadmodum nec gratia Adami innocenti & angelo collata est talis, hoc ipso, quia non impedit sui privationem & culpam, sed simplicem negationem.

Tertio: quia carentia formæ unâ cum debito habendi

habendi illam formam est privatio : sed absentia gratiæ in hoc casu in B. V. fuisse conjuncta cum debito habendi illam formam, siquidem hoc debitum pertinet ad perfectionem naturæ elevatæ ; cujus utique pars fuit B. V. nec est ullum fundamentum ab illo B. V. excludendi. Quarto : quia aliàs Virgo non fuisse à peccato præservata per gratiam, quæ ipsi fuit data in instanti suæ conceptionis ; quia etiam illa non fuisse data, tamen non fuisse concepta in peccato, sed in puris naturalibus.

17. Respondent in illo casu, quo DEUS in primo instanti animationis gratiam redemptivam animæ B. V. non infudisset, habituram fuisse privationem gratiæ, & culpam originalem, quia tunc necessariò deberet supponi, quòd Christi mors & passio pro B. V. exemptionem non fuissent oblata, & acceptata, adeòque fuisse comprehensa in pacto etiam quoad partem odiosam, & consequenter etiam in peccato Adami.
18. Verùm contra hanc responsionem multa militant. Contrà enim est primò : Vel oblatio meritorum mortis, & passionis Christi debuisset fieri ante, vel post prævisum Adami peccatum. Si ante, tunc Christus etiam ut passibilis venisset Adamo non peccante : siquidem prævisio passionis fuisset independens à prævisione peccati, quòd nec Adversarij concesserint ; si post, tunc sequeretur, quòd Christus fuisset author peccati originalis in Beatissima Virgine, si noluisse pro ejus exemptione offerre sua merita : consequens est absurdum : ergo. Sequela probatur : Illa culpa originalis causaretur & resularet moraliter, vel ex vi primi peccati Adami ceu capitis, vel ex vi denegatæ exemptionis ? Non ex vi primi peccati : quia illius moralis influxus & denominatio tantùm illos tangebatur, respectu quorù Adamus erat caput morale ; non autem erat caput morale respectu Beatissimæ V. saltem quoad partem odiosam, dum actu peccaret, sed neque finito actu peccati, ubi Adam jam desinit esse caput morale pro tota posteritate ; ergo si denegato beneficio exemptionis in posteriori instanti B. Virgo contraxisset culpam originalem, illa adscribenda foret ei, per quem stetit, ut conditio in pacto inclusa non impleteretur : sed ex parte Christi stetit, quòd minùs poneretur conditio exemptionis inclusa in pacto : ergo ipsi tanquam causa fuisset adscribenda culpa originalis : sicuti, si, Titio hærede instituto sub conditione si Cajus consenserit, Cajus consensum denegaret, eidem ceu causæ adscriberetur denegatio hæreditatis : & tunc haberet locum illud axioma : Sicut affirmatio est causa affirmationis, sic negatio est causa negationis.
- Contrà est secundò : quòd istud pactum conditionatum, *Volo ut sis caput morale omnium posterorum excepta hæc determinatà personà, si pro illa Christus merita suæ passionis obtulerit*, sit absque fundamento Script. & PP. qui nullam faciunt distinctionem inter caput naturale, & morale gratis excogitatum, imò impossibile. Cujus ratio est primò : quia, ut priùs dicebamus, oblatio meritorum Christi habet pro objecto illos, qui in Adamo peccaverunt ; non enim est opus valentibus medicus, sed malè habentibus : sed B. V. in Adamo non peccasset.

Secundò : quia formalis & privativus effectus peccati ab Adamo commissi debuisset manere suspensus respectu B. Virginis, usque dum impleteretur conditio oblationis meritorum Christi, ita, ut hæc posità non esset comprehensa moraliter sub peccato Adami, illà non posità esset comprehensa, quòd rursus est impossibile ; sicut enim moralis intrinseca denominatio peccatis immediatè consequitur, & afficit personam Adami, sic etiam extrinsecè afficit naturam in Adamo contentam, cum sit impossibile, ut possit ab alia, quàm Adami voluntate dependere.

Tertiò : quia, ut priùs dictum, hoc pactum conditionatum faceret Christum auctorem peccati, nam in pacto conditionatis, in quibus conditio dependet ab alia, quàm pacifcentis voluntate, non sequitur effectus, nisi dependenter ab illius voluntate, qui potest ponere & impleere conditionem, uti ostensum in priori exemplo ; cum ergo pactum cum Adamo initum de transfusione peccati esset conditionatum, nisi videlicet Christus offerret sua merita, quæ conditio utique non dependebat ab Adami voluntate, sed Christi : etiam transfusio peccati in casu, quo Christus denegaret oblationem meritorum, esset adscribenda voluntati Christi, quòd implicat. Imò verò transfusio peccati non fuit objectum DEI pacifcentis cum Adamo, cum sit impossibile, illam esse objectum voluntatis positivæ, qualis est decretum de transfusione justitiæ, sed tantùm potuerit ex hypothesi, quòd DEUS Adamum constituerit caput totius naturæ, etiam in ordine ad transfundendam justitiam originalem, per Adami voluntatem, justitiam peccando destruentis, indirectè causari : quæ igitur ratio potuit DEUS partem odiosam in pacto secretè à parte favorabili, ut deberet, vel non deberet incurrere peccatum, prout Christus sua merita pro B. V. vellet, vel non vellet offerre ? Exempla ad adversarij perita è rebus humanis non sunt ad rem, cum [omissis aliis differentiis] procedant de suspensione alicujus effectus poenalis, de quo debito illius ; non autem de suspensione, vel debito culpa.

Probatur sextò. Si Adam non peccasset, B. V. habuisset jus in sua conceptione accipiendi justitiam originalem, & nascendi ex semine non corrupto, immunitatem quoque à morbis, miseria & morte ; ergo ex eo, quòd Adam peccaverit, B. V. habuit debitum contrahendi culpam originalem. Consequentia probatur : Sicuti jus habendi justitiam originalem nihil est aliud, quàm denominatio extrinseca proveniens à justitia originali & modo naturali descendendi ex radice & semine instructo vigore justitiæ originalis : ita debitum proximum nihil aliud est, quàm denominatio extrinseca proveniens à peccato Adami, & modo naturali descendendi ex Adami radice infecta, & semine corrupto : nec aliunde magis SS. PP. colligunt necessitatem contrahendi peccatum originale : sed hæc forma denominationis reperitur non minùs respectu B. V. quàm aliorum hominum, quæ modo naturali sui genita extrinseca infecta, & vera filia Adami, ideoque dicitur rola ex spinis orta, sed sine spina.

Confirmatur. Si B. V. nullo modo fuisset

du con-

Aut comprehensa sub lege communi & pacto quoad partem odiosam de transfusione malitiæ, non propriè ex privilegio fuisse liberata ab originali, siquidem privilegium quo aliquis eximitur à lege, supponit ipsum prius contentum sub lege. Sed neque esset ratio, cur B. V. subiaceret morti, & corporis passibilitati, siquidem isti sunt effectus ex illa lege & Adami peccato consecuti, excepto Christo Domino, quem solum SS. PP. excipiunt, ut ex SS. PP. antea ostendimus.

§. IV.

Solvuntur rationes sententia opposita.

21. **A**D primum prioris sententia fundamentum Respondeo. Legem de transfusione peccati non fuisse latam pro B. V. quantum ad executionem, & ex vi privilegii derogantis universalitati legis, fuisse verò latam pro omnibus, & sic etiam pro B. V. quantum ad vim obligatoriam legis. Aliàs potius deberet dici, non pro te, sed pro ceteris, quam pro omnibus, hæc lex constituta est. Adde, quod dispensatio & privilegium supponit personam contineri sub lege: cum ergo B. V. indigerit privilegio & dispensatione, etiam contineri debuit sub lege de transfusione peccati.
22. Ad 2. Respondeo, PP. allegatos non loqui de peccato Adami extrinsecè denominante, & de debito peccati, sed de ipso peccato originali intrinsecè contracto, quod ex aliis plurimis ipsorum testimoniis est compertum.
23. Ad 3. Respondeo, negando antecedens quoad utrumque membrum: quoad primum quidem, quia B. Virginem maxime decet, ut habeat suam sanctitatem dependentem à perfecta redemptione, morte & sanguine Christi, quæ dependentia difficilè salvatur in contraria opinione. Præterea ea, quæ decet juxta præsentem DEI legem, ex fundamento S. Script. & PP. colligi debent, sed sicuti nullum est fundamentum ex prædictis afferendi, quòd B. Virginem deceret esse immortalem, & impassibilem, ita nullum est fundamentum grave affirmandi, quòd caruerit debito proximo. Quoad alterum quoque membrum: quia quamvis absolute DEI S. potuisset tale decretum facere, tamen supposito ordine præsentis providentiæ id non potuit, prout ex probationibus constare potest. Quod de fomite peccati additur, magnam habet disparitatem: nam is intrinsecè inheret supposito, & propter vehementem inclinationem in objectum illicitum, ac rebellionem cum spiritu, magnam importat indecentiam: at illud debitum & necessitas peccati originalis tantum extrinsecè denominat, & quia tollitur per gratiam præservantem, nullo modo actualiter inheret supposito.

Ad confirmationem primam, nego antecedens: quia veniale peccatum est vera labes & macula intrinsecè efficiens, & à propria voluntate intrinsecè dependens: debitum verò peccati, quod etiam peccatum in Adamo dicitur, est tantum denominatio extrinsecè ab aliena voluntate, & non nisi extrinsecè nostrâ, dependens: non autem propriè est labes, vel macula, quæ actu inficit, sed tantum quæ deberet inficere, nec potest dici, quòd sit defectus moralis: quia peccato originali nullus defectus moralis præsupponi potest. Unde ad summum dici potest defectus naturalis, ut est, nasci ex parentibus perduellibus, qualis nihil obest sanctitati perfectæ Virg. B. siquidem reverà nata fuit ex radice infecta. Sed neque gloria Filii potest obscurare gloriam Matris: pertinet autem ad gloriam Filii, quòd Beatissima Virgo esset sanctificata per redemptionem perfectam, quæ sine debito proximo salvari commode non potest.

Ad 3. Respondeo: Dicere B. V. fuisse peccatricem, immundam &c. ideo esse offensivum piarum aurium, quia principaliter significatur per ejusmodi terminos, quòd intrinsecè in se ipsa & actu fuerit maculata &c. quod minime significatur, cum dicitur in Adamo peccasse, vel contraxisse debitum peccati originalis.

Ad 3. confirmationem Respondeo, haberi ex hucusque disputatis fundamentum cum proprietate verborum Scripturas & dicta SS. PP. de peccato loquentium exponendi de peccato in Adamo, in debito, & in potentia, negandi verò de peccato intrinsecè & actualiter contracto. Contra nullum, vel exiguum esse fundamentum negandi hoc debitum, & omnia exponendi de debito solum remoto, quod non est nisi æquivocè debitum, & potius esset, quàm est, debitum, si Christus sua merita non obtulisset. Adde ex Salmanticensibus, longè meliùs consuli B. V. honori, si illius immaculata Conceptio probetur & confirmetur salvâ dependentiâ à beneficio redemptionis & autoritate S. Script. ac SS. PP. quàm si novitius inventis exigua vel nullâ autoritate munitis fulciatur: prout Sapientissimus Theologus Franciscus Suar. to. 1. in j. 2. tract. 5. disp. 9. sect. 4. apud Salmanticenses l. cit. dub. 5. n. 183. sese super hoc puncto consulentibus rescripsit his verbis: *Addo, quemlibet prudentem Theologum Domina nostra affectum debere non inclinare ad illud extremum [quòd nempe caruerit debito proximo] quoniam ad honorem Virginis nihil refert, neque Immaculatæ Conceptionis Veritatem juvat, præbetq. Adversariis occasionem dicendi, non posse nos Immaculatam Conceptionem defendere, nisi declinando ad opiniones, vel censurâ dignas, vel diminuentes Christi redemptionem.* Hæc ille.

DISPUTATIO XXX.

DE

Effectibus peccati originalis ad q. 85.

CAusarum genus omne, quod ad peccatum originale concurrat, discussimus: superest, ut ejus quoque effectus dispiciamus, quorum alii sunt spirituales, alii corporales; ut enim ait Tridentinum Sess. 5. can. 1. *Totus Adam per sua pravationis offensam secundum corpus & animam in deterius est commutatus.*